

FIȘA DISCIPLINEI

Persoana lui Iisus Hristos în Noul Testament și în Coran. O privire comparativă
/ The person of Jesus Christ in the New Testament and in the Qur'an. A comparative look

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Masterat
1.6. Programul de studii / Calificarea	<i>Istoria Religiilor. Geopolitica religiilor monoteiste (creștinism, iudaism, islam)</i>
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Persoana lui Iisus Hristos în Noul Testament și în Coran. O privire comparativă / The person of Jesus Christ in the New Testament and in the Qur'an. A comparative look				Codul disciplinei	OMR6016
2.2. Titularul activităților de curs					Pr. prof. emerit dr. Stelian Tofană		
2.3. Titularul activităților de seminar					Pr. prof. emerit dr. Stelian Tofană		
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					11
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					53
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					40
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					1
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				108	
3.8. Total ore pe semestru				150 (108+42)	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Parcurgerea cu succes a unor discipline introductive din domeniul studiilor biblice, teologiei creștine sau studiilor islamice, precum: <i>Introducere în Noul Testament, Istoria religiilor, Bazele teologiei creștine și islamice, Hermeneutică biblică</i> sau <i>Introducere în studiile coranice</i>.
4.2. de competențe	- Capacitatea de lectură și analiză critică a textelor religioase fundamentale (Biblia și Coranul), precum și de utilizare a instrumentelor de studiu biblic și islamologic. - Abilități elementare de cercetare științifică (cercetare bibliografică, redactare de referate, utilizarea bazelor de date academice). - Competențe de comunicare academică în limba română și/sau engleză (lectură și redactare de texte argumentative sau de sinteză). - Deschidere pentru abordare interdisciplinară și dialog interreligios, precum și respect față de diversitatea doctrinară și culturală.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Sala dotată cu echipament multimedia (proiector, laptop, acces internet) pentru facilitarea prezentărilor și accesării resurselor online relevante. - Acces la platforma e-learning Teams, unde să fie încărcate materialele didactice (cursuri, prezentări, bibliografie, materiale auxiliare).
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	- Accesul studenților masteranzi la bibliografia obligatorie și la materiale exegetice în format tipărit și electronic, necesare activităților seminarele. - Sală de seminar amenajată corespunzător activităților de lucru în grup, cu echipament multimedia, pentru facilitarea prezentărilor studenților și a discuțiilor interactive. - Participarea activă a studenților masteranzi în discuțiile seminarele și pregătirea prealabilă a lecturilor recomandate, obligatorii.

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	<i>Îndrumă oameni</i> - Îndrumă oamenii oferindu-le sprijin emoțional, împărtășind experiențe și oferind sfaturi persoanei pentru a o ajuta în dezvoltarea personală, precum și adaptând sprijinul la nevoile specifice ale persoanei și acordând atenție solicitărilor și așteptărilor acesteia <i>Efectuează cercetare științifică</i> - Se angajează în conceperea sau crearea de noi cunoștințe prin formularea de întrebări în legătură cu cercetarea, prin cercetarea, îmbunătățirea sau dezvoltarea de concepte, teorii, modele, tehnici, instrumente, software sau metode operaționale și prin utilizarea de metode și tehnici științifice <i>Gestionează drepturi de proprietate intelectuală</i> - Se ocupă de drepturile juridice private care protejează produsele ce fac obiectul drepturilor de proprietate intelectuală împotriva încălcării <i>Interacționează profesional în mediile de cercetare și profesionale</i> - Dă dovadă de considerație față de ceilalți, precum și de colegialitate - Ascultă, oferă feedback și răspunde în mod perceptiv altora, ceea ce implică, de asemenea, supravegherea și conducerea personalului într-un cadru profesional <i>Gestionează cunoștințele în vederea unui impact strategic</i> - Sporește impactul și utilizarea rezultatelor cercetării în cadrul politicilor, asigurându-se că cele mai utile fapte sunt comunicate și înțelese în timp util pentru ca factorii de decizie să le ia în considerare pe parcursul întregului ciclu de elaborare a politicilor <i>Solicită finanțare pentru cercetare</i> - Identifică principalele surse de finanțare relevante și pregătește cererea de grant pentru cercetare în vederea obținerii de fonduri și granturi <i>Gestionează date în domeniul cercetării</i> - Produce și analizează date științifice provenite din metodele decercetare calitativă și cantitativă - Stochează și păstrează datele în baze de date de cercetare - Sprijină reutilizarea datelor științifice și este familiarizat(ă) cu principiile de gestionare a datelor deschise <i>Aplică principii de gestionare a conflictelor</i> - Își asumă responsabilitatea pentru tratarea tuturor plângerilor și alitigiilor, manifestând empatie și înțelegere pentru soluționare <i>Aplică toate protocoalele și procedurile de responsabilitate socială</i> - Abordează o situație de risc de probleme în mod profesional cumaturitate și empatie <i>Reprezintă organizația</i> - Acționează în calitate de reprezentant al instituției, al societății sau al organizației în raport cu lumea exterioară
-----------------------------------	---

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe transversale	<i>Aplică cunoștințe de filozofie, etică și religie</i> • Studentul va fi capabil să evalueze consecințele și impactul ideilor, oportunităților și acțiunilor • Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor • Studentul va fi capabil să urmărească valorile etice și credințelor religioase • Studentul va fi capabil să acționeze în conformitate cu valorile etice și religioase
--------------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Dobândirea unei perspective academice și critice asupra persoanei lui Iisus Hristos în Noul Testament și în Coran, prin abordare comparativă interdisciplinară, cu integrarea rezultatelor cercetării moderne în domeniul istoriei religiilor
7.2 Obiectivele specifice	• Dezvoltarea capacității de analiză comparativă a textelor sacre (Noul Testament și Coran) cu privire la persoana lui Iisus Hristos, din perspectivă teologică, istorică și exegetică. • Formarea deprinderii de a identifica și interpreta surse primare și secundare relevante pentru studiul comparativ al creștinismului și islamului. • Cultivarea competenței de a argumenta științific și critic pe marginea asemănarilor și diferențelor doctrinare privind persoana lui Iisus Hristos, atât în context creștin, cât și islamic. • Dezvoltarea abilității de a elabora studii și prezentări academice, precum și de a susține dezbateri și reflecții interdisciplinare pe tema relației dintre creștinism și islam. • Consolidarea unei perspective etice și responsabile în abordarea dialogului interreligios și a problematicilor sensibile privind imaginea lui Iisus Hristos în cele două tradiții monoteiste.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noul Testament și Coranul – repere sacre ale creștinismului și islamului	Prelegere introductivă, discuție	Fundamente sacre, definirea corpusului canonic
2. Istoria canonului Noului Testament	Prelegere, analiză istorică, prezentare vizuală	Evoluția și criteriile de formare a canonului creștin
3. Literatura apocrifă noutestamentară	Prelegere, analiză de text, studiu comparativ	Relevanța apocrifelor pentru istoria și teologia timpurie
4. Coranul și Tradiția islamică (Hadith)	Prelegere, studiu de caz, analiză surse	Rolul Coranului și al Hadis-ului în formarea identității islamice
5. Genealogia Evangheliilor – dovada istoricității lui Iisus Hristos	Prelegere, analiză exegetică, discuție	Analiza critică a surselor genealogice și implicațiile istorice
6. Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos (I) – mărturia Evangheliilor sinoptice	Prelegere, analiză de text, discuții tematice	Imaginea lui Iisus în Matei, Marcu și Luca
7. Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos (II) – mărturia Evangheliei a IV-a	Prelegere, analiză exegetică, prezentare comparată	Specificitatea hristologiei ioanice
8. Istoricitatea persoanei lui Iisus Hristos în mărturiile iudaice	Prelegere, studiu documentar, dezbateri	Analiza surselor externe (Iosif Flaviu, Talmud etc.)
9. Mariologia Noului Testament	Prelegere, analiză exegetică, studiu tematic	Locul și rolul Maicii Domnului în textele canonice creștine
10. Perspective mariologice în Coran – analiză comparativă cu textul noutestamentar	Prelegere, analiză comparativă, discuție	Diferențe și convergențe între tradițiile scripturistice
11. Iisus Hristos în Coran – analiză comparativă cu textul noutestamentar	Prelegere, studiu comparativ, prezentare vizuală	Statutul lui „Isa” în Coran și al lui Hristos în NT

12. Iisus Hristos în tradiția islamică – analiză comparativă cu textul nou testamentar	Prelegere, analiză de text, dezbateri	Sursele islamice post-coranice versus tradiția creștină
13. Iisus Hristos și Mohamed. Context și interpretare coranică	Prelegere, analiză contextuală, discuție	Comparație între cele două figuri religioase în islam
14. Concluzii referitoare la analiza comparativă privind persoana lui Iisus Hristos în Noul Testament și Coran	Prelegere de sinteză, reflecție, discuție finală	Sinteza temelor, implicații pentru dialogul interreligios

Bibliografie

- Brown, Raymond E.** *An Introduction to the New Testament*. New Haven: Yale University Press, 1997.
Manual clasic pentru înțelegerea contextului și mesajului NT.
- Ehrman, Bart D.** *The New Testament: A Historical Introduction to the Early Christian Writings*. 7th ed. New York: Oxford University Press, 2020.
Sinteză de actualitate asupra contextului istoric, canonic și literar al NT; pune accent pe istoricitate și critica textuală.
- Neuwirth, Angelika, Nicolai Sinai, and Michael Marx, eds.** *The Qur'an in Context: Historical and Literary Investigations into the Qur'anic Milieu*. Leiden: Brill, 2010.
Cea mai cuprinzătoare lucrare academică actuală privind contextualizarea Coranului în mediul iudeo-creștin; esențială pentru dialog comparativ.
- Nasr, Seyyed Hossein et al., eds.** *The Study Quran: A New Translation and Commentary*. New York: HarperOne, 2015.
Traducere și comentariu cu perspective multiple, apreciată și în cercurile occidentale și islamice.
- Wright, N.T.** *Jesus and the Victory of God*. Minneapolis: Fortress Press, 1996.
Referință majoră în cercetarea recentă despre figura lui Iisus, cu accent pe continuitatea dintre iudaism și creștinism.
- Bauckham, Richard, and Carl Mosser, eds.** *The Gospel of John and Christian Theology*. Grand Rapids: Eerdmans, 2008.
Examinare teologică de profunzime a Evangheliei după Ioan, indispensabilă pentru partea de curs dedicată hristologiei iohanice.
- Levenson, Jon D.** *Resurrection and the Restoration of Israel: The Ultimate Victory of the God of Life*. New Haven: Yale University Press, 2006.
Pentru ancorarea perspectivei mesianice și a conceptului de viață veșnică între iudaism și creștinism.
- Goddard, Hugh.** *A History of Christian-Muslim Relations*. Chicago: New Amsterdam Books, 2000.
Privire sintetică asupra evoluției dialogului și conflictului între creștinism și islam; utilă pentru teme de geopolitică religioasă.
- Volf, Miroslav.** *Allah: A Christian Response*. New York: HarperOne, 2011.
Explorare teologică asupra conceptului de Dumnezeu în creștinism și islam, cu aplicații directe pentru dialogul interreligios.
- Stăniloae, Dumitru.** *Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos*. Sibiu: Editura Mitropoliei Ardealului, 1991.
Fundamentală pentru perspectiva ortodoxă asupra hristologiei, referință majoră în teologia românească.
- Angheliescu, Nadia.** *Introducere în Islam*. 2nd ed. Iași: Polirom, 2014.
Instrument de bază pentru familiarizarea cu tradiția islamică; clar, concis, adaptat mediului universitar românesc.
- Grigore, George.** *Problematika traducerii Coranului în limba română*. București: Ararat, 1997.
Discută critic dificultățile și opțiunile de traducere a Coranului în română, utilă pentru comparații între versiunile de text.
- Abrudan, Dumitru.** „Iosif Flaviu – istoric al epocii intertestamentare. Importanța sa pentru cunoașterea contextului în care a apărut creștinismul.” În *Mitropolia Ardealului*, nr. 3, 1987, pp. 8-20.
Context istoric esențial pentru epoca nașterii creștinismului, de folosit critic din cauza vechimii.
- Saeed, Abdullah.** *Interpreting the Qur'an: Towards a Contemporary Approach*. London: Routledge, 2006.
Manual contemporan pentru abordarea hermeneutică a Coranului; util pentru predare comparativă.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Canonul sacru: structură, transmitere, receptare	Lectură dirijată, lucru în grup, dezbateri	Analiză comparată între NT și Coran ca „scripturi fondatoare”
2. Procesul formării canonului Noului Testament – surse și dispute	Studii de caz, prezentare, dezbateri	Rolul sinodului, contextul istoric și social
3. Apocrife nou testamentare: criterii de selecție și excludere	Lucru pe texte, prezentare individuală	Studiu critic al fragmentelor apocrife relevante
4. Coranul și Hadith-ul – autoritate și interpretare	Studiu comparativ, analiză de surse	Modul de transmitere și canonizare în islam
5. Genealogii și argumente istorice: comparație între Evanghelii și surse islamice	Analiză exegetică, atelier de text	Exercițiu practic pe genealogii și implicații istorice

6. Sinopticele: structura, limbaj, portretul lui Iisus	Lucru pe text, dezbatere tematică	Exerciții comparative pe Matei, Marcu și Luca
7. Evanghelia după Ioan: elemente distinctive și mesaje hristologice	Analiză exegetică, prezentare de grup	Deosebiri față de sinoptici și implicații teologice
8. Surse iudaice despre Iisus: interpretări și critici moderne	Studiu documentar, dezbatere	Utilizarea critică a surselor externe NT
9. Figuri feminine în Noul Testament și Coran: Maria și alte exemple	Analiză comparativă, discuții pe texte	Rolul femeii în tradițiile scripturistice
10. Maica Domnului în tradiția islamică: similitudini și diferențe	Atelier comparativ, dezbatere	Analiza discursului coranic despre Maria
11. Statutul lui Iisus/Isa: profet, Mesia sau Fiul al lui Dumnezeu?	Studiu de text, dezbatere aplicată	Convergențe și rupturi în imaginea lui Iisus
12. Iisus în exegeza post-coranică și patristică	Lucru individual, prezentări scurte	Exerciții pe texte din Hadith, Părinți ai Bisericii
13. Dialogul creștin-islamic privind Iisus și Mohamed	Dezbatere, analiză comparată	Tematici de polemică și convergență istorică
14. Evaluare comparativă finală: rolul lui Iisus în creștinism și islam	Sinteză, discuție generală, reflecție finală	Recapitulare, integrare, aplicații pentru dialogul actual

Bibliografie

1. **Griffith, Sidney H.** *The Bible in Arabic: The Scriptures of the "People of the Book" in the Language of Islam*. Princeton: Princeton University Press, 2013.
Pentru discuțiile asupra influenței textelor biblice în mediul islamic și transmiterea lor.
2. **Jeffery, Arthur.** *The Foreign Vocabulary of the Qur'an*. Leiden: Brill, 2007.
Instrument de lucru pentru analiza lexicală a Coranului, cu exerciții pe originea și influențele limbii arabe coranice.
3. **Parrinder, Geoffrey.** *Jesus in the Qur'an*. 2nd ed. Oxford: Oneworld, 1995.
Clasic pentru comparația între figura lui Iisus din NT și Coran, util pentru lucrul pe texte paralele.
4. **Siddiqui, Mona.** *Christians, Muslims, and Jesus*. New Haven: Yale University Press, 2013.
Lucrare modernă de dialog și analiză a percepțiilor asupra lui Iisus, cu aplicații pentru debateri seminariale.
5. **Reynolds, Gabriel Said, ed.** *The Qur'an in Its Historical Context*. London: Routledge, 2008.
Contribuții de actualitate la înțelegerea contextului coranic, recomandate pentru seminarii.
6. **Kateregga, Badru D., and David W. Shenk.** *A Muslim and a Christian in Dialogue*. Scottsdale, PA: Herald Press, 1997.
Simulări de dialog real creștin-islamic, extrem de utile pentru seminarii.
7. **King, Karen L.** *What Is Gnosticism?* Cambridge: Harvard University Press, 2003.
Pentru sesiunile despre literatura apocrifă și pluralitatea creștinismului primar.
8. **Coranul, traducere și note de George Grigore.** Kriterion/Herald, diverse ediții (2015).
Instrument de lucru standard pentru exerciții de analiză a textului coranic în română.
9. **Bürkle, Horst.** „Jesus und Maria im Koran”, în G. Riße (ed.), *Wege der Theologie*, Paderborn, 1996, pp. 575-586.
Text analitic asupra rolului lui Iisus și al Mariei în Coran, folosit pentru exerciții comparative.
10. **Stăniloae, Dumitru.** *Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos*, Sibiu, 1991, pp. 9-50.
Text patristic modern esențial pentru discuțiile seminariale privind viziunea ortodoxă asupra lui Iisus.
11. **Anghelescu, Nadia.** *Identitatea arabă. Istorie, limbă, cultură*. Iași: Polirom, 2009.
Analiză a contextului cultural arab, foarte utilă pentru seminariile despre geneza Coranului și a lumii islamice.
12. **Brubaker, Robert E.** *The "Isa" of the Qur'an and the Jesus of the Bible: A Comparison*. Global Missiology, 2014.
Articol open access pentru exerciții comparative pe fragmente din ambele texte.
13. **Dunn, James D.G.** *Jesus Remembered*. Grand Rapids: Eerdmans, 2003.
Studiu modern de referință despre Iisus istoric, utilizat la exerciții privind metodele critice.
14. **Shoemaker, Stephen J.** *The Death of a Prophet: The End of Muhammad's Life and the Beginnings of Islam*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2012.
Pentru sesiunile comparative despre istoricitatea figurilor fondatoare ale celor două religii.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile acestei discipline sunt concepute în concordanță cu cerințele actuale ale comunității academice și profesionale din domeniul istoriei religiilor, studiilor biblice și islamice, precum și ale organizațiilor relevante pentru dialogul interreligios și pentru analiza geopolitică a religiilor monoteiste. Tematica propusă reflectă atât prioritățile cercetării științifice contemporane, cât și nevoile identificate de angajatorii din mediul academic, confesional și din instituțiile culturale sau diplomatice, care solicită specialiști capabili să abordeze critic, comparativ și echilibrat problematici complexe ale raportului dintre creștinism și islam.

10. Evaluare

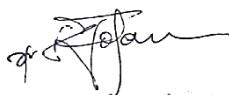
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Înțelegerea conținutului teoretic prezentat la curs - Capacitatea de analiză critică și sinteză	- Examen scris/oral	90%
10.5 Seminar/laborator	- Participare activă la discuții și dezbateri - Capacitatea de argumentare exegetică pe baza textelor studiate	- Evaluare continuă - Observarea participării și implicării	10%
10.6 Standard minim de performanță			
- Tratarea coerentă și argumentată a cel puțin unui subiect din tematica examenului final. - Indicarea unei bibliografii minime, relevante pentru subiectul abordat. - Răspuns corect și fundamentat la cel puțin o întrebare suplimentară adresată în cadrul evaluării (scrise sau orale).			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

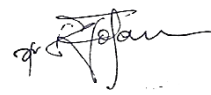
Nu se aplică

Data completării:
12 aprilie 2025

Semnătura titularului de curs
Pr. prof. emerit dr. Stelian Tofană

Semnătura titularului de seminar
Pr. prof. emerit dr. Stelian Tofană

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".